

สมลรัตน์ อาจกุล: ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองต่ออาการหายใจลำบาก  
ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (THE EFFECT OF SELF CARE PROMOTION PROGRAM  
ON DYSPNEA OF PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE)  
อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. ชนกวพร จิตปัญญา, 123 หน้า ISBN 974-14-2216-4

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองต่ออาการหายใจลำบากของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ได้รับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 40 ราย โดยเก็บรวบรวมในกลุ่มควบคุมก่อนจนครบ 20 ราย แล้วจึงเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลองอีก 20 ราย โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องระดับความรุนแรงของโรค และประเภทของยาที่ได้รับ กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ ในขณะที่กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองที่ผู้วิจัยสร้างตามกรอบแนวคิดของ Orem ซึ่งประกอบด้วย การสร้างสัมพันธภาพ การให้ข้อมูล การฝึกทักษะปฏิบัติ และการส่งเสริมสนับสนุน โดยใช้แผนการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมการดูแลตนเองและคู่มือการส่งเสริมการดูแลตนเอง โปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจำนวน 3 ราย เพื่อความเหมาะสมของโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดอาการหายใจลำบาก (Visual Analogue Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และ ANCOVA โดยมีค่าเฉลี่ยอาการหายใจลำบากก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาการหายใจลำบากของกลุ่มทดลองภายหลังได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. อาการหายใจลำบากภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

# # 4677632036: MAJOR NURSING SCIENCE

KEYWORD: SELF CARE PROMOTION PROGRAM / DYSPNEA / CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE

SUMONRAT ARTKUL: THE EFFECT OF SELF CARE PROMOTION PROGRAM ON DYSPNEA OF PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. CHANOKPORN JITPANYA, Ph.D., 123 pp. ISBN 974-14-2216-4

This quasi-experimental research aimed to test the effect of the Self Care Promotion Program on dyspnea in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD). The subjects were 40 COPD patients attending at the out patient department, Trang Hospital. The subjects were arranged into a control group, and an experimental group. The groups were matched in terms of disease severity and medications. The control group received conventional nursing care, while the experimental group received the four-week session of Self Care Promotion Program. The program was developed based on Orem's Self Care theory. The program has four dimensions: (a) interactive nursing care, (b) didactic information, (c) self-care exercises, and (d) supportive care. The program was validated by a panel of experts. Research instrument was Dyspnea Visual Analogue Scale (DVAS) which was used to measure dyspnea perception. Statistical techniques used in data analysis were percentage, means, standard deviation, t-test, and ANCOVA.

Major results were as follows:

1. At the end of the program, the experimental group reported significantly less dyspnea than they did before receiving the intervention, at the .05 level.
2. The posttest mean score of dyspnea of the experimental group was significantly lower than that of the control group, at the .05 level.